

YEŞİL BÜLTEN

EĞİTİM VE EKONOMİK
ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

KASIM 2025

KASIM AYI

YEŞİL HABERLER BÜLTENİ

- Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nda (SKDM/CBAM) teslim edilecek sertifikaların sayısına göre ücretsiz tahsisat ayarlamasının hesaplanmasına ilişkin uygulanmasına ilişkin kuralları belirleyen Tüzük için taslak paylaşıldı. Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi'nde ücretsiz tahsisat ölçütleri, bireysel alt tesisler için geçerliken, CBAM Tüzüğü'ne göre ürünler düzeyinde uygulanacağı ve her bir emtia kodu için CBAM ölçütlerinin belirlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Elektrik enerjisi için ücretsiz tahsisat değeri (CN kodu 2716 00 00) sıfır olacaktır.
-Bir ürünün spesifik gömülü ücretsiz tahsisat değeri, gerçek verilere dayanarak hesaplanacaktır. CBAM beyannamesinde spesifik gömülü emisyonlar için varsayılan değerler kullanılıyorsa, ücretsiz tahsisat ayarlaması varsayılan değerlere göre hesaplanacaktır. Karmaşık mal üreten tesislerde kullanılan öncüller için varsayılan ücretsiz tahsisatı gömülü emisyonların ağırlıklı ortalaması alınarak belirlenecektir. Tüzük 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren geçerli olacaktır.
-Varsayılan CBAM ölçüt seçiminde ürünün menşei ülkesi, CN kodu, üretim rotası dikkate alınacaktır. [Ayrıntılar...](#)
- Avrupa Komisyonu'nun sürdürülebilirlik raporlaması alanında iki direktif üzerinde önerdiği değişiklikler, Avrupa Parlamentosu'nda dün yapılan görüşmelerde direktiflerin içerikleri önemli ölçüde zayıflatılarak kabul edildi. Komisyonun sürdürülebilirlik düzenlemelerini basitleştiren Omnibus paketi içinde yer alan Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti Direktifi (CSDDD) ve Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD) üzerinde önemli değişiklikler içeren metin 382 kabul, 249 ret ve 13 çekimser oyla kabul edildi. Geçtiğimiz yıl kabul edilen Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti Direktifi (CSDDD) 1.000 çalışan ve 450 milyon Avro cirosu olan şirketleri kapsıyor iken, kabul edilen metin bu eşik değerleri 5.000'den fazla çalışan ve 1,5 milyar Avro net ciroya yükseltti. Ayrıca metnin ilk hali şirketlerin tedarik zincirlerinde gerçekleşen insan hakkı ihlalleri ile çevre sorunlarından sorumlu tutarak, küresel cirolarının %5'ine kadar para cezasına çarptırılmalarını şart koşuyordu. [Ayrıntılar...](#)

- Avrupa Birliği'nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nda önemli güncellemeler gerçekleştiren 2025/2083 sayılı tüzük, birliğin resm  gazetesinde yayımlanarak y r rl ge girdi. Buna göre bir şirketin yıllık toplam ithalatı kaynaklı emisyonları 50 tonun altında kaldığı takdirde SKDM Sertifikası satın alma gibi yükümlülüklerden muaf olacak. Bu muafiyet hidrojen ve elektrik alanını ise kapsamayacak. [Ayrıntılar...](#)
- Türkiye'nin ilk biyoçeşitlilik temalı tahvili ihraç edildi. Tahvil gelirleri; sürdürülebilir turizm uygulamalarının yaygınlaştırılması, balıkçılık ve deniz kaynaklarının sorumlu kullanımı, sürdürülebilir su yönetimi projeleri ile sürdürülebilir tarımsal faaliyetlerin desteklenmesi gibi alanlara yönlendirilecek. [Ayrıntılar...](#)
- 63  lke ve AB'nin değerlendirildiği CCPI 2026 raporu, dünya genelinde iklim politikasının kritik seviyede yavaşladığını ve hiçbir ülkenin 1.5 C hedefiyle uyumlu olmadığını ortaya koyuyor. Türkiye ise 52. sırada yer alarak düşük performans kategorisinde kalmaya devam etti. CCPI 2026 raporu, küresel iklim liderliğinde boşluk olduğunu ve hiçbir ülkenin 1.5 C hedefiyle uyumlu olmadığını gösteriyor. Türkiye, bu yıl 52. sırada yer aldı ve düşük performans kategorisinde kaldı. Türkiye'nin iklim performansındaki en büyük eksiklikler politika uygulaması, fosil bağımlılığı ve 2035 ara hedeflerinin belirsizliği olarak belirtildi. [Ayrıntılar...](#)
- Brezilya'da gerçekleştirilen BM İkl m Değişikliği  er eve Sözleşmesi (BMİDÇS/ UNFCCC) 30. Taraflar Konferansı'nda (COP30)  evre, şehircilik ve İkl m Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un başkanlığında yürütülen müzakereler sonrası önümüzdeki yıl düzenlenecek COP31 Taraflar Konferansı'nın Türkiye'nin ev sahipliği ve başkanlığında yapılmasına karar verildi. Avustralya'nın sürece müzakereci olarak katkı sağlaması, Pre-COP'un ise Pasifik  lkelerinin birinde yapılması konularında da uzlaşma sağlandı. Türkiye "Hiçbir ülkenin geride bırakılmayacağı daha adil ve kapsayıcı bir diplomasi" hedefiyle ev sahipliğini elde etti. Tarihi bir diplomasi başarısı gösteren ülkemiz; iklim değişikliği ile mücadelede BM'nin en önemli organizasyonu olan COP'a ilk kez ev sahipliği yapacak ve 196 ülkenin liderleri iklim krizine karşı taahhütlerini, politikalarını ve üzüm önerilerini Türkiye'de tartışacak. [Ayrıntılar...](#)

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın hazırladığı, yaklaşık 6 bin sanayi tesisinin temiz üretime geçişini teşvik eden ve çevresel performanslarını belirleyecek olan “Sektörel Mevcut En İyi Teknikler (MET) Tebliğleri” Resmi Gazete’de yayımlandı. Tebliğlerle, tesisler enerji verimliliği, emisyon yönetimi, atık azaltımı ve kaynak kullanımı gibi başlıklarda F’den A’ya kadar sınıflandıracak. Bu sayede temiz üretim teknolojileri ve döngüsel ekonomi uygulamaları yaygınlaşacak. Yeni tebliğler, çevreci üretimi teşvik ederken Türkiye’nin sanayideki rekabet gücünü de artıracak. Resmi Gazete’de yayımlanan Sektörel MET Tebliğleri 1 Aralık 2025 itibarıyla yürürlüğe girecek. Endüstriyel Emisyonların Yönetimi Yönetmeliğini tamamlayıcı nitelikteki tebliğler; enerji, metal, mineral, kimya, atık yönetimi, tekstil, otomotiv ve gıda gibi sektörlerden oluşan yaklaşık 6 bin sanayi tesisini kapsıyor. Yeni düzenlemeye göre tesisler enerji ve su verimliliği, atık oluşumu, hava-su-toprak emisyonları, gürültü ve koku yönetimi gibi geniş bir kriter seti üzerinden değerlendirilecek. Bu bütünlük analiz sonucunda tesisler F’den A’ya kadar sınıflandırılarak “Sanayide Yeşil Dönüşüm (SYD) Belgesi” almaya hak kazanacak. [Ayrıntılar...](#)
- AB, Paris Anlaşması kapsamında yeni Ulusal Katkı Beyanı’nı (NDC) kabul ederek 2035’e kadar sera gazı emisyonlarını 1990 seviyelerine göre %66,25–72,5 oranında azaltmayı taahhüt etti. Bu hedef, 2040’ta %90 net azaltım ve 2050’de iklim nötrlüğü yolunda önemli bir kilometre taşı olarak görülürken, AB COP30 öncesinde küresel iklim liderliğini ve kararlılığını güçlü bir şekilde teyit etmiş oldu. [Ayrıntılar...](#)
- Küresel emisyonlara dair veri tabanlarından biri olan EDGAR tarafından 2024 yılı güncel envanteri açıklandı. Rapor, dünya genelinde iklim politikalarının ne durumda olduğunu net biçimde gösteriyor. Rapora göre küresel sera gazı emisyonları 2024’te %1,3 artarak 53,2 Gt CO₂e’ye ulaştı ve 21. yüzyıl boyunca artış eğilimi sürdü. Emisyonların büyük kısmını fosil CO₂ (%74,5) oluştururken artışın başlıca kaynağı Çin, Hindistan ve diğer yükselen ekonomiler oldu; en büyük yayıcılar Çin, ABD, Hindistan, AB27, Rusya ve Endonezya. AB27 ise 1990’a kıyasla emisyonlarını yaklaşık %35 azaltarak küresel payını %5,9’a düşürdü. [Ayrıntılar...](#)

- Boston Consulting Group (BCG) ve Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) yayımladığı *Zaten Trilyonlarca Dolarlık Bir Pazar: Yeşil Ekonomide Büyüme için CEO Rehberi* isimli raporda, küresel yeşil ekonominin yıllık değerinin 2030'a kadar 7 trilyon dolara ulaşacağını ortaya koyulmaktadır. Rapora göre, iklim geçişinin yavaşladığına dair algılara rağmen yeşil yatırımlar güçlü biçimde büyümeye devam ediyor; yıllık 5 trilyon doları aşan yeşil ekonomi, teknolojiden sonra dünyanın en dinamik büyüme alanı konumunda. Yeşil gelirler geleneksel gelirlerden daha hızlı artarken, bu alanda faaliyet gösteren şirketler daha ucuz finansmana erişim ve piyasalarda değerlendirme avantajı elde ediyor. Rapor, 2030'a kadar 7 trilyon doları aşması beklenen bu pazarda başarı için teknoloji olgunlaştırma, maliyet düşürme, düzenlemeleri etkin yönetme ve akıllı sermayeye erişimin kritik olduğunu vurguluyor. [Ayrıntılar...](#)
- İklim değişikliğiyle mücadelenin sadece çevresel değil, aynı zamanda sosyal bir dönüşüm gerektirdiği her geçen gün daha fazla belirginleşiyor. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ile Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından yayımlanan yeni bir rapor, bu dönüşümün kadınlar açısından pek çok fırsatın beraberinde riskler de barındırdığını ortaya koyuyor. Araştırma Türkiye, Arnavutluk, Gürcistan, Kırgızistan, Karadağ ve Sırbistan'ı kapsayan altı ülkenin verilerine dayanıyor. Bulgulara göre karbon emisyonlarının azaltılması, inovasyon ve sürdürülebilir çözümlere katkı sağlayan meslek dalları toplam istihdamın yaklaşık yüzde 3'ünü oluşturuyor. Bu oran hızla artmaya devam ediyor olsa da söz konusu büyümeden kadınlar eşit ölçüde faydalanamıyor. Bölge genelinde her üç "yeşil işten" yalnızca birinde kadınlar yer alıyor. Özellikle kırsal bölgelerde yaşayan, orta veya düşük eğitim seviyesine sahip kadınlar için bu fırsatlara erişim ise son derece kısıtlı kalıyor. [Ayrıntılar...](#)